

РЕШЕНИЕ

№ 7659

гр. София, 13.12.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 53 състав,
в публично заседание на 13.12.2022 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Стефан Станчев

при участието на секретаря Валентина Христова, като разгледа дело номер **10100** по описа за **2022** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145-178 от Административнопроцесуалния кодекс /АПК/ във вр. с чл. 107 от Закона за гражданската регистрация /ЗГР/.
Образувано е по жалба на К. К. срещу отказ за издаване на удостоверение за наследници, обективиран в писмо № РЛЦ22-УГ01-853-(1)/20.09.2022г. на длъжностното лице по ГС, секретар на район „Л.“ Столична община /СО/.
В жалбата са развити доводи за незаконосъобразност на изричния отказ, като постановен от некомпетентен орган, в нарушение на чл. 35 и 36 АПК и чл. 11, ал. 2 и ал. 3 от Наредба № РД-02-20-6/24.04.2012г. за издаване на удостоверения въз основа на регистъра на населението. По същество се сочи, че починалото лице е имало статут на постоянно пребиваване на територията на Република България от 2006 г. и е било вписано в регистъра на населението по смисъла на Наредба № РД-02-20-6/24.02.2012г., с което са изпълнени материалните предпоставки на чл. 10, ал. 1 от сочената наредба за издаване на удостоверение за наследници. Моли за отмяна на отказа, като административният орган да бъде задължен да издаде исканото удостоверение. Претендира разноски по списък.
Ответникът – секретар на район „Л.“ СО, като длъжностно лице по гражданско състояние и гражданска регистрация по заповед СОА20-РД09-2469/21.09.2020 г. възразява основателност и допустимост на жалбата, чрез юрисконсулт по пълномощие. С административната преписка е депозирано становище за неоснователност и недопустимост на жалбата, което се поддържа изцяло и се прави възражение за прекомерност на адв. възнаграждение.

Административен съд София-град, след като обсъди събраните по делото доказателства във връзка с доводите на страните, приема за установено следното от фактическа страна:

Производството пред административния орган е образувано по искане вх. № РЛЦ22-УГ01-853/05.09.2022г от жалбоподател за издаване на удостоверение за наследници на П. Д., гражданин на А., починал на 12.06.2022 г. на о-в М., П.. Към искането е представено удостоверение за смърт № [ЕГН]/15.06.2022г., съставен от национален институт по съдбена медицина – М.; уведомително писмо от 30.08.2006 г. на директор Д „Миграция“ МВР за разрешено постоянно пребиваване на П. Д. в РБългария; копие от удостоверение за постоянно пребиваване на гражданин на ЕС с валидност до 05.04.2027 г. издадено от МВР; удостоверение за настоящ адрес на починалото лице от район Л., СО на територията на района в [населено място], с посочено ЕГН по НБД на починалия; копие от трудова книжка за период 2006 г. – 2022 г. с месторабота в България; рег. карта в АЗ от 19.01.2022 г. район Л., СО; удостоверение за раждане на жалбоподателя, от което е установено, че починалия П. Д. е неин баща; пълни данни за починалия от НБД от 04.08.2022 г.

С писмо № № РЛЦ22-УГ01-853-(1)/20.09.2022г. на длъжностното лице по ГС, секретар на район „Л.“ Столична община /СО/ е отказано издаването на удостоверение за наследници. Отказът е мотивиран с това, че П. Д. е бил гражданин на Република А., не е български гражданин и е извън кръга на лицата по чл. 3, ал. 2 от ЗГР. Посочено е, че по аргумент от Регламент (ЕС) № 650/2012г. на Европейския парламент и на Съвета и чл. 627е, ал. 1 от ГПК заявлението за издаване на европейско удостоверение за наследници се подава пред районния съд по последен постоянен адрес на починалия.

При така установеното от фактическа страна, съдът обосновава следните правни изводи:

Оспореният акт е от 20.09.2022 г., в него не е посочен срок за обжалване, а жалбата срещу него е подадена в срока по чл. 140, ал. 1 от АПК. Следователно, жалбата е подадена от надлежна страна-заявител в административното производство, в законоустановения 2 месечен преклузивен срок и срещу отказ за издаване на удостоверение за наследници, който съгласно чл. 21, ал. 3 от АПК, вр. § 8 от ДР на АПК и чл. 107 от ЗГР подлежи на обжалване пред съда, като индивидуален административен акт, поради което жалбата е процесуално допустима.

По съществото ѝ съдът взе предвид следното:

Издаването на удостоверение за наследници представлява административна услуга по смисъла на §1, т. 2 от ДР на Закона за администрацията, като формата на заявленията/исканията, редът и сроковете за отстраняване на недостатъци в тях, препращането на компетентен орган, сроковете за извършване на административни услуги и другите въпроси, свързани с издаването на актове във връзка с административното обслужване, се определят в Глава пета, Раздел I на АПК, съобразно общата препратка на чл. 7, ал. 1 от Наредба за административното обслужване. Въпросите относно реда за издаване на удостоверения въз основа на регистъра на населението, в частност издаване на удостоверение за наследници, са регламентирани в Наредба № РД-02-20-6/24.04.2012 г. на МРРБ /Наредбата/. Материалната компетентност за издаване на удостоверение за наследници е регламентирана в чл. 24 от ЗГР и чл. 2, ал. 1 от Наредбата, съгласно които удостоверения въз основа на регистъра на населението се издават от кмета на

общината, района или на кметството или от определени от тях длъжностни лица от общинската администрация. Териториалната компетентност е регламентирана в чл. 2, ал. 5 от Наредбата, съгласно която удостоверения за наследници се издават от общината, района или кметството по последен постоянен адрес на лицето. Съгласно ЗМСМА и Закона за гражданската регистрация (ЗГР) кметът на общината е компетентен орган по гражданското състояние. Съгласно чл.35 ЗГР кметът на общината е длъжностно лице по гражданското състояние на територията на общината. Той може да възлага тази функция с писмена заповед на кметовете на кметствата и кметските наместници в населените места, в които се поддържат регистри на актове за гражданско състояние, и на други длъжностни лица от общинската администрация. Длъжностното лице - издател на обжалвания индивидуален административен акт, е компетентен административен орган- чл.5 от ЗГР и чл.2, ал.5 от Наредба № РД-02-20-6/ 24.04.2012г. за издаване на удостоверения въз основа на регистъра на населението. Следователно, съобразявайки посочените разпоредби и приложените писмени доказателства, съдът приема, че оспореното писмо е издадено от компетентен орган - секретар на р-н Л., СО, с делегирани правомощия със Заповед № СОА20-РД09-2469/21.09.2020 г. на кмета на Столична община.

Актът е издаден в предписаната от закона форма, но при допуснати съществени процесуални нарушения, доколкото не са обсъдени приложените писмени доказателства, а за изясняване на действително осъществилата се фактическа обстановка не са изискани допълнително такива, в съответствие с принципа за служебното начало /чл. 9, ал. 2, чл. 35-36 АПК/.

Съгласно разпоредбата на чл.8 ал.2 от Наредба № РД-02-20-6/ 24.04.2012г. за издаване на удостоверения въз основа на регистъра на населението, при липса на данни в съответния регистър за издаване на удостоверение, длъжностното лице прави мотивиран отказ. С удостоверение за наследници на починало лице, се удостоверяват факти с правно значение в резултат на проверка в регистрите на населеното място и посочени наследници по закон на починало лице, за което има съставен акт за смърт на основание чл. 54 от ЗГР, отразен в регистрите на населението. Съгласно чл. 24, ал. 2 от ЗГР удостоверенията се издават от общинската администрация въз основа на регистрите на населението. Регистрите на населението в общината се съставят по реда на чл. 23 от ЗГР, като съдържат личните регистрационни картони на всички лица, подлежащи на гражданска регистрация.

Съгласно нормата на чл. 179, ал. 1 от ГПК, вр. с чл. 144 от АПК, удостоверението за наследници, представлява официален, свидетелстващ документ, издаден от длъжностно лице в кръга на службата му по установените форма и ред, поради което съставлява доказателство за изявленията пред него и за извършените от него и пред него действия.

По смисъла на чл. 9 от Наредба № РД-02-20-6 от 24.04.2012г. „за удостоверяване на наследниците по закон на починало лице се издава "Удостоверение за наследници по образец“, което, както бе посочено по-горе, се осъществява от длъжностното лице по гражданското състояние в общината или района. Производството по издаване на удостоверения за наследници започва по заявление на наследниците на лицата, за които се отнася, както и на трети лица, когато са им необходими за изпълнение на техни законоустановени правомощия или когато същите са изрично упълномощени с нотариално заверено пълномощно от лицата по чл. 5, ал. 1 от Наредба № РД-02-20-6 от 24.04.2012г. Данните от ЕСГРАОН се предоставят на българските и

чуждестранните граждани, както и на лицата без гражданство, за които се отнасят, а също така и на трети лица, когато тези данни са от значение за възникване, съществуване, изменение или прекратяване на техни законни права и интереси /чл. 106, ал. 1, т. 1 ЗГР/, като отказът за предоставянето им подлежи на обжалване по реда и условията на АПК /чл. 107 ЗГР/.

Удостоверението за наследници се издава въз основа на данните, съдържащи се в Национална база данни „Население“ и Локална база данни „Население“ /част от регистъра на населението по чл. 22, ал. 4 ЗГР/, както и на данни от регистрите на актовете за гражданско състояние /чл. 4, ал. 1 и ал. 2 от Наредба № РД-02-20-6 от 24.04.2012 г./. В регистрите на актовете за гражданско състояние се вписват събитията по чл. 1, ал. 2 /раждане, брак и смърт/ за всички лица, които към момента на настъпване на събитието са български граждани, и за лицата, които не са български граждани, но към момента на настъпване на събитието се намират на територията на Република България, а в регистъра на населението се вписват: 1. всички български граждани; 2. чужденците, които са: а) (доп. - ДВ, бр. 9 от 2011 г.) получили разрешение за дългосрочно или постоянно пребиваване в Република България; б) (отм. - ДВ, бр. 39 от 2011 г., в сила от 20.05.2011 г.); в) (доп. - ДВ, бр. 54 от 2002 г., в сила от 01.12.2002 г.) получили статут на бежанец или хуманитарен статут или на които е предоставено убежище в Република България /чл. 3, ал. 1-2 ЗГР/.

Съгласно чл. 10, ал. 1 от Наредба № РД-02-20-6 от 24.04.2012г. удостоверение за наследници се издава само за лица, които към датата на смъртта си са подлежали на вписване в регистъра на населението и за които има съставен акт за смърт. За да бъде издадено удостоверение за наследници в конкретния случай, следва да се установи, че лицето П. Д. Д. е подлежало на вписване в регистъра на населението и за същото има съставен акт за смърт /Решение № 7622 от 15.06.2017г. по адм.дело № 2428/2017г., III-то отд. на ВАС на РБ/. По делото не е спорно, че същото това лице е родено на 10.04.1969г. в България от родители – български граждани. Не се спори също, че жалбоподател К. К., с променено име Д., по решение на градска управа на В., А.. Установява се още, че П. Д. е и постоянно пребиваващ в Република България, съгласно Удостоверение № [ЕГН], с валидност до 05.04.2027г.

Следователно към момента на издаване на българския документ – удостоверение за пребиваване на гражданин на ЕС – Удостоверение за постоянно пребиваване от 07.04.2017 г., лицето е било гражданин на ЕС, а това, че е станал гражданин на А. е неспорен факт. Гражданин на Европейския съюз може да пребивава в Република България продължително или постоянно, за което му се издава удостоверение от дирекция "Миграция" - МВР, Столичната дирекция на вътрешните работи (СДВР) или областните дирекции на МВР, или оправомощени от директорите длъжностни лица. Съгласно чл. 1, ал. 3 от ЗЧРБ условията и редът, при които гражданите на други държави - членки на Европейския съюз, и членовете на техните семейства, както и гражданите на държави - страни по Споразумението за Европейското икономическо пространство, и на Конфедерация Швейцария и членовете на техните семейства влизат, пребивават и напускат Република България, се определят със Закона за влизането, пребиваването и напускането на Република България на гражданите на Европейския съюз и членовете на техните семейства. А съгласно чл. 3 от ЗВПНРБГЕСБГЧТС гражданите на Европейския съюз и членовете на техните семейства, които не са граждани на Европейския съюз, при пребиваването си в Република България имат всички права и задължения според българските закони и

международните договори, по които Република България е страна, с изключение на тези, за които се изисква българско гражданство.

Тълкуването на цитираните норми налага да се приеме, че в случая са били налице и двете предпоставки за издаване на исканото удостоверение за наследници. Към датата на смъртта си лицето П. Д. е подлежало на вписване в регистъра на населението, съгласно Удостоверение за постоянно пребиваване от 07.04.2017 г. и чл. 3, ал. 2, т. 2, б. „а“ от ЗГР. За същото лице има издадено удостоверение за смърт от съдебна медицина [населено място], М., територия на ЕС. Достигайки до различни изводи, административният орган е постановил незаконосъобразен отказ за издаване на искания удостоверителен акт.

Според разпоредбата на чл. 627е, ал. 1 от ГПК във връзка с чл. 64 от Регламент (ЕС) № 650/2012 на Европейския парламент и на Съвета от 4 юли 2012 година, „когато българският съд е международно компетентен съгласно чл. 4, 7, 10 и 11 от Регламент (ЕС) № 650/2012, заявлението за издаване на европейско удостоверение за наследство се подава пред районния съд по последния постоянен адрес на починалия, ако такъв липсва - по последния му адрес в страната, а при липса на адрес в страната - пред Софийския районен съд“. Административният орган е приел, че конкретният случай касае издаването на европейско удостоверение за наследство, каквото всъщност не е искането на заявителя. Мотиви в тази посока не са изложени, като формално е посочено, че се касае за лице, което не е български гражданин и поради това не се обслужва от общинските администрации по смисъла на ЗГР. Следва да се посочи, че с въвеждането на Регламент (ЕС) № 650/2012, в сила от 17 август 2015 г., се създава европейско удостоверение за наследство, което се издава с цел да бъде използвано в друга държава членка и има правните последици, изброени в член 69 от Регламент (ЕС) № 650/2012. Удостоверението е предназначено да се използва от наследници, заветници с преки права върху наследството и изпълнители на завещания или управители на наследствено имущество, на които се налага в друга държава членка съответно да докажат правното си положение или да упражнят правата си на наследници или заветници и/или правомощията си на изпълнители на завещания или управители на наследствено имущество /чл. 63, § 1 Регламент (ЕС) № 650/2012/. В случая се цели доказване правата на наследник на територията на Република България, за което не е необходимо издаването на европейско удостоверение за наследници.

Използването на последното удостоверение не е задължително, поради което то не заменя вътрешните документи, използвани за сходни цели в държавите членки /чл. 62, § 2 и § 3 Регламент (ЕС) № 650/2012/. Европейският законодател е бил изричен при това в чл. 62, § 3 Регламент (ЕС) № 650/2012 – „същевременно, след като бъде издадено за ползване в друга държава членка, удостоверението поражда правните последици, изброени в член 69, и в държавата членка, чиито органи са го издали в съответствие с настоящата глава“. Обуславя се извод, че европейското удостоверение за наследници не подлежи на задължително издаване в съответната държава-членка, когато целените с него последици, ще настъпят на нейната територия. Неправилно и в противоречие с материалния закон, при липсата на корелация между регламент, закон и подзаконов нормативен акт по смисъла на чл. 15, ал. 2 и 3 ЗНА, административният орган е отказал издаването на удостоверение за наследници, като не е изследвал дали в регистрите на населението и на актовете за гражданско състояние се съдържат всички необходими данни за издаването му по смисъла на чл. 10, ал. 2 и чл. 11, ал. 2

от Наредба № РД-02-20-6 от 24.04.2012г. При това преписката следва да бъде върната за ново произнасяне от компетентния орган с указания да бъде извършена преценка за данните по чл. 10, ал. 2 и чл. 11, ал. 2 от Наредба № РД-02-20-6 от 24.04.2012г., съответно – при необходимост да бъдат изискани удостоверяващите ги писмените доказателства.

С оглед изхода на спора и на основание чл. 143, ал. 1 АПК в полза на жалбоподателя следва да бъдат присъдени направените по делото разноски в размер на 300 /триста/ лева, съгласно списък по чл. 80 от ГПК. По възражението за прекомерност на адв. възнаграждение на пълномощника на жалбоподателя – заявеното възнаграждение е в размер на 520 евро, платени по банков път. Считано от 04.11.2022 г. са приети и влезли в сила изменения на минималните размери на адв. възнаграждения по Наредба 1/2004 г. За адм. дела без материален интерес, предвиденото по наредбата възнаграждение в минимален размер е 1000 лева по чл. 8, ал. 3 от Наредбата. Претендираното възнаграждение е в този размер и съдът не намира основание за намаляването му.

Така мотивиран, този съдебен състав на АССГ, РЕШИ:

ОТМЕНЯ по жалба на К. К. отказ за издаване на удостоверение за наследници, обективиран в писмо № РЛЦ22-УГ01-853-(1)/20.09.2022г. на длъжностното лице по гражданско състояние, секретар на район „Л.“ Столична община /СО/.

ВРЪЩА делото като преписка за ново произнасяне по искане вх. № № РЛЦ22-УГ01-853/05.09.2022г. от К. К. за издаване на удостоверение за наследници на П. Д. Д., починал на 12.06.2022 г. съобразно указанията, дадени в мотивите на настоящото решение.

ОПРЕДЕЛЯ 14-дневен срок за произнасяне от ответника, който започва да тече от датата на влизане в сила на настоящото решение.

ОСЪЖДА Столична община да заплати на К. К. сумата от 1024 (хиляда двадесет и четири) лева, представляваща разноски по делото.

Решението подлежи на обжалване с касационна жалба пред Върховния административен съд в 14-дневен срок от съобщаването му на страните.

съдия: